

1. naloga

Dani sta ploskvi $z = 1 - y^2$ in $z = 2x^2 + y^2$.

1. Zapišite parametrično enačbo presečišča ploskev!

Namig: parameter - polarni kot φ .

2. Pod kakšnim kotom se sekata ploskvi v točki z največjo koordinato y ?

Rešitev:

Izenačimo ploskvi in v preseku velja $x^2 + y^2 = \frac{1}{2}$

$$\vec{r}(\varphi) = \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \cos \varphi, \frac{1}{\sqrt{2}} \sin \varphi, 1 - \frac{1}{2} \sin^2 \varphi \right)$$

Točka z največjo koordinato y se dobi za $\varphi = \frac{\pi}{2}$: $T(0, \frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{2})$

$$\cos \alpha = \frac{\vec{n}_1 \cdot \vec{n}_2}{|\vec{n}_1| |\vec{n}_2|} = \frac{(0, 2y, 1) \cdot (4x, 2y, -1)}{\sqrt{4y^2 + 1} \sqrt{16x^2 + 4y^2 + 1}} = \frac{4 \cdot \frac{1}{2} - 1}{\sqrt{3} \sqrt{3}}$$

$$\boxed{\alpha = \arccos \frac{1}{3}}$$

2. naloga

Z vpeljavo spremenljivk $x = u$, $\frac{y}{x} = v$ izračunajte dvojni integral

$$\iint_D \frac{y}{x} \sin \frac{y}{x} dx dy \quad ,$$

kjer je integracijsko območje trikotnik z oglišči $A(0, 0)$, $B(1, -\frac{\pi}{4})$, $C(1, \frac{\pi}{4})$!

Rešitev:

Jacobijeva determinanta za nove spremenljivke $x = u$, $y = uv$:

$$J = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ v & u \end{vmatrix} = u$$

Integracijsko območje trikotnik A, B, C se preslika v pravokotnik $0 < u < 1$, $-\frac{\pi}{4} < v < \frac{\pi}{4}$

$$\iint_D \frac{y}{x} \sin \frac{y}{x} dx dy =$$

$$\int_0^1 u du \int_{-\pi/4}^{\pi/4} v \sin v dv =$$

$$\frac{u^2}{2} \Big|_0^1 \cdot 2(-v \cos v + \sin v) \Big|_0^{\pi/4} =$$

$$\boxed{\frac{1}{\sqrt{2}} \left(1 - \frac{\pi}{4}\right)}$$

3. naloga

Izračunajte trojni integral

$$\iiint_V x^2 dx dy dz \quad ,$$

kjer je integracijsko območje določeno z neenačbami

$$x^2 + y^2 < 2 \quad , \quad 0 < z < 1 + 3(x^2 + y^2) \quad !$$

Rešitev:

Integral izračunamo v cilindričnih koordinatah

$$\iiint_V x^2 dx dy dz =$$

$$\int_0^{2\pi} d\varphi \int_0^{\sqrt{2}} r dr \int_0^{1+3r^2} r^2 \cos^2 \varphi dz =$$

$$\int_0^{2\pi} \frac{1 + \cos 2\varphi}{2} d\varphi \int_0^{\sqrt{2}} r^3 (1 + 3r^2) dr =$$

$$\frac{1}{2} \left(\varphi + \frac{1}{2} \sin 2\varphi \right) \Big|_0^{2\pi} \cdot \left(\frac{r^4}{4} + 3 \frac{r^6}{6} \right) \Big|_0^{\sqrt{2}} =$$

$$\pi \left(1 + \frac{8}{2} \right) = \boxed{5\pi}$$

4. naloga

Določite kompleksno število w tako, da bo $z = i \ln 2$ *odpravljiva* singularna točka funkcije

$$f(z) = \frac{\sin(z) - w}{z^2 + \ln^2 2} \quad !$$

Rešitev:

V imenovalcu je pri $z = i \ln 2$ ničla 1. stopnje.

Zato mora biti ničla tudi v števcu.

$$w = \sin(i \ln 2) =$$

$$\frac{e^{-\ln 2} - e^{\ln 2}}{2i} = \frac{\frac{1}{2} - 2}{2i} =$$

$$\boxed{\frac{3i}{4}}$$

5. naloga

Z vpeljavo kompleksne spremenljivke $e^{i\varphi} = z$ izračunajte integral

$$\int_0^{2\pi} \frac{d\varphi}{(5 + 3 \sin \varphi)} \quad !$$

Rešitev:

$$e^{i\varphi} i d\varphi = dz \quad \longrightarrow \quad d\varphi = \frac{dz}{iz}$$

$$\sin z = \frac{z - \frac{1}{z}}{2i}$$

Integracijska krivulja je enotni krog v pozitivni smeri

$$I = \int_0^{2\pi} \frac{d\varphi}{(5 + 3 \sin \varphi)} =$$

$$\int_C \frac{dz}{iz \left(5 + 3 \frac{z^2 - 1}{2iz}\right)} =$$

$$\int_C \frac{2dz}{10iz + 3z^2 - 3}$$

Singularne točke funkcije $f(z) = \frac{2}{10iz + 3z^2 - 3}$:

$$z_{1,2} = \frac{-10i \pm \sqrt{-100 + 36}}{6} = \frac{-10i \pm 8i}{6}$$

Znotraj enotnega kroga je pol 1. stopnje $z_1 = -\frac{i}{3}$

Uporabimo izrek o *residuih*

$$I = 2\pi i \operatorname{res}_{z=z_1} f(z) = 2\pi i \left. \frac{2}{(10iz + 3z^2 - 3)'} \right|_{z=z_1} =$$

$$2\pi i \frac{2}{10i + 6(-\frac{i}{3})} = \frac{4\pi i}{8i} =$$

$$\boxed{\frac{\pi}{2}}$$